

EPAM EKONOMİ VE POLİTİKA
Araştırmaları Merkezi
İSTİNYE ÜNİVERSİTESİ

Haftalık Dış Politika ve Ekonomi Bülteni

119. Bülten

İSÜ | İSTİNYE
ÜNİVERSİTESİ
İSTANBUL

istinye.edu.tr | 0850 283 60 00

[f /istinyeuniv.edu](https://www.facebook.com/istinyeuniv.edu) [t /istinyeunivedu](https://www.instagram.com/istinyeunivedu) [i /istinyeunivedu](https://www.youtube.com/istinyeunivedu)

Mezun Öğrencimiz Özenç Kayalı tarafından tasarlanmaya devam edilmektedir.

Barış Pınar'ı Harekatı 2 nci Yılında

Doç. Dr.Fahri Erenel-EPAM Müdürü

Suriye'nin kuzeyinde ABD tarafından sınırımızda oluşturulmaya çalışılan terör koridorunun tam ortasından parçalandığı bir zaferin 2 nci yıldönümü içindeyiz.

09 Ekim 2021 tarihi "bir gece ansızın gelebiliriz" sözünün sadece şarkılarda kalmadığı ve gerçeğe dönüştüğü gündür.

ABD'nin ve kölesi konumunda olan terör örgütünün Zeytin Dalı harekatından sonra bir kez daha yenilgiye uğratıldığı zaferin adıdır Barış Pınarı.

Zeytin Dalı,Fırat Kalkanı,Barış Kalkanı harekat bölgelerinde olduğu gibi ülkemizi tehdit eden her türlü "kullan-at" tipi terör örgütlerinin bir kez daha yenilgiye uğratıldığı zafer zincirinin bir halkasıdır Barış Pınarı.

Başkan Yardımcısı iken McGurk ile birlikte Irak'ı bölerek bugün içine düştüğü istikrarsız durumun tek sorumlusu olan Biden'ın, Suriye'de oluşturmaya çalıştığı benzeri yapılanmanın geri dönülemez bir şekilde darbe yediği harekatın adıdır Barış Pınarı.

ABD'nin bir mutabakatla ilk kez yenildiğini kabul ettiği,hatta Suriye'den çekilme yönünde tartışmalı da olsa bir karar almak zorunda kaldığı,Büyük Ortadoğu Projesi'nin Ortadoğu ayağının önemli bir darbe yediği, bölge güvenliği ve bütünlüğü açısından,bölge ülkelerine bağımsızlıkları için örnek olacak şekilde Mehmetçiğin tarih sahnesine bir kez daha imzasını attığı günün adıdır Barış Pınarı.

Suriye rejimi ve destekçisi Rusya'nın artık ümit kestikleri bir zamanda, Fırat'ın Doğusu'nunda Suriye toprağı olduğunu hatırladıkları,parçalanmış değil, bütünlüğü sağlanmış bir Suriye olma yolunda biraz da olsa kendilerine gelmesini sağlayan başarının adıdır Barış Pınarı.

Barış Pınarı, yapılış maksadında belirtilen bütün amaçların gerçekleştirildiği bir harekattır.Bu bölgeden ülkemize yönelik tehdidi önleyen,yaklaşık 600 yerleşim yeri için güvenli bir yaşam ortamı oluşturulan,sivil ve masum insanların korunduğu,toprakları ve yaşam hakkı elinden alınan,demografik yapısı değiştirilerek zorla kürt bölgesi yapılmaya çalışan bir bölgeyi özgürleştiren,sadece Türkiye'nin değil Suriye'nin güvenliğine de katkısı olan,Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kontrolünde olan alanlarda güven ve istikrarın adıdır Barış Pınarı.

Barış Pınarı bölgesinde, 464 okulda 60 bine yakın öğrencinin huzur içinde eğitimine devam ettiği,22 sağlık tesisinin kurularak sağlık hizmetinin kesintisiz hizmet verildiği,camiler ve yıkılan her türlü kamu tesisi başta olmak üzere alt yapının onarılarak hizmete açıldığı,kamu otoritesinin tesis edildiği,alt yapı onarımı ve aynı zamanda istihdam yaratma maksadıyla tuğla,taş üretim tesisleri kurulduğu,hayatin normal akışının iç savaş öncesine göre çok daha iyi şartlarda devam etmesine vesile olan, yerel halkın geri dönüşleri için uygun koşulların diğer bölgelere de örnek olacak şekilde tesis edildiği her yönü ile örnek alınacak bir başarının adıdır Barış Pınarı.

Dünya'nın iki önemli gücü olan ABD ve Rusya'nın Türkiye ile mutabakat imzalamak zorunda kaldıkları diplomatik bir başarının adıdır Barış Pınarı.

Biden bu nedenle Başkan yardımcısı iken Türkiye'den yediği bu darbeyi Başkan olduktan sonra da unutmamakta,bu kinle Türkiye'yi adeta tarih sahnesinde silmek için her türlü çabayı göstermektedir.Başkan olduktan sonra Türkiye karşıtı tutumunun artmasının en önemli nedeni budur.

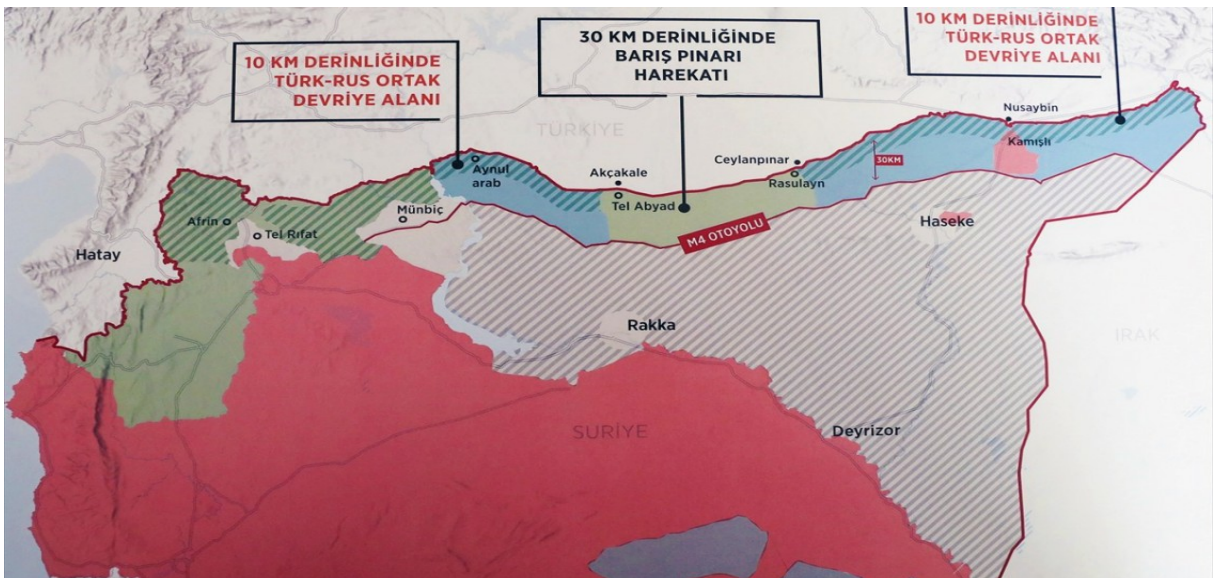
Bu büyük zaferin yıldönümünde imzaladığı ve Temsilciler Meclisi'ne gönderdiği kararname ile Suriye'deki istikrarsızlığın asıl kaynağının kendisi olduğunu unutturmak ve Suriye'den çekilme yönünde aldığı sözde kararı örtmek için Türkiye ve DAES'ı aynı kefeye koyarak istikrarsızlığın kaynağı olarak Türkiye'yi suçlaması,istikrarsızlığın asıl kaynağı olan ABD ile birlikte Rusya ve İran ile vekili olan terör örgütünden söz etmemesi, duyduğu kinin belgeye yansıması şeklidir.

Üstelik bu belgede ABD'nin ulusal güvenliğinin tehdit altında olduğu utanmadan söyleyebiliyor.Doğrudan terör örgütünün bu gidişle Türkiye tarafından tamamen yok edileceğinden söz edemediği için bu yöntemi kullandığını kendisi de biliyor.Bu yolla terör örgütlerini finanse etmek ve varlığını sürdürebilmek için yasal altyapı hazırlamaya çalışıyor.

Bu belgenin imzalanmasında hemen sonra Afganistan'da Kunduz'da bir camiye düzenlenen,60'dan fazla can kaybının olduğu ve DEAŞ'ın üstendiği saldırıda zamanlama açısından çok manidardır.

"Zafer,zafer benim diyebilenindir" sözünü Büyük Taarruz öncesi söylemiştir Atatürk.Barış Pınarı harekatı bir zaferin adıdır ve milletimiz benim zaferim diyerek bu başarıyı taçlandırmıştır.

Kahraman Şehitlerimizi ve Gazilerimizi minnet ve şükranla anıyor,bu harekatta görev alan ve bu bölgelerde görev yapmaya devam eden Kahraman Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ve sivil görevlilerimizi kutluyorum.

<https://www.setav.org/turkiye-6-yilda-olusturulan-haritayi-14-gunde-cope-atti-ypg-suriye-denkleminde-tamamen-disari-cikti/>

Bariş Pınarı Harekatı'nın üzerinden 2 yıl geçti

Türkiye, Suriye'deki teröristleri etkisiz hale getirmek ve sınır güvenliğini sağlamak amacıyla 9 Ekim 2019'da Bariş Pınarı Harekatı'nı başlattı

SAĞLIK ALANINDA BÖLGEDE YAPILANLAR

2'si hastane olmak üzere
bölgede toplam **22 sağlık**
tesisi ücretsiz hizmet
veriyor

Rasulayn ve
Tel Abyad İnsani ve
Teknik Yardım
Hastaneleri'nde
221 yatak
bulunuyor

Hastanelerde son
2 yılda toplam **6 bin**
151 ameliyat yapıldı,
5 bin 881 bebek de
hayata gözlerini
açtı

TÜRK STK'LERİNİN BÖLGEYE YARDIMLARI SÜRÜYOR

AFAD, Türk Kızılay, İHH ve
Şanlıurfa Valiliği Suriye Destek
ve Koordinasyon Merkezi
(SUDKOM) ile koordineli
şekilde **Türkiye yardım**
kuruluşları ihtiyaç sahiplerine
yardım eli uzatmaya devam
ediyor

Tel Abyad ilçesi **açılan**
projelerle adeta tekrar
doğdu

HAREKAT
KAPSAMINDA
YAKLAŞIK **600**
YERLEŞİM
YERİ TERÖRDEN
ARINDIRILDI

TÜRKİYE'NİN
YOĞUN KATKILARI
SAYESİNDE
BÖLGEDEKİ
NÜFUS 250 BİNİ
BULDU

EĞİTİMLE TERÖRÜN İZLERİ SİLİNİYOR

Bölgede **440 okul** eğitime
hazır hale getirildi

Bu sene **46 bin 133 öğrenci**
ders başı yaptı

Covid-19 Avrupa'da 'hareketliliği' nasıl etkiledi? Gelecekte şehirler nasıl olacak?

<https://tr.euronews.com/next/2021/09/17/covid-19-avrupa-da-hareketliliği-nasıl-etkiledi-gelecekte-sehirler-nasıl-olacak>

İkinci Dünya Savaşı sırasında Müttefiklerin bombalamasıyla yıkılmasının ardından Berlin'in Potsdamer Platz'ı bir şekilde enkazdan çıktı ve Avrupa'nın en işlek kavşaklarından biri olarak yerini geri aldı.

Yüzyılın başındaki büyük eski otellerin yerini pırıl pırıl gökdelenler alırken, 2021 yazında trafik akışı her zamankinden daha güçlü görünüyor.

Ama her şey görüldüğü gibi mi?

Covid-19 pandemisinin etkileri netleştikçe Mart 2020'de hareketlilik dramatik şekilde durma noktasına gelirken, belki bir on yıl daha sorulmayacak sorular ortaya çıktı.

İklim ve insanların nasıl birlikte yaşamak ve birlikte hareket etmek istedikleriyle ilgili artan endişeler, görmezden gelinemeyecek meseleler haline geldi. Bu soruların merkezinde şehirler vardı.

Alman Havacılık ve Uzay Merkezi Ulaştırma Araştırmaları Enstitüsü Direktörü Profesör Dr Meike Jipp, "Salgın hareketlilik üzerinde büyük bir etkiye sahipti. Almanya'da hem günlük kat edilen kilometre hem de günlük yapılan yolculuk sayısı açısından büyük bir düşüş olduğunu gözlemledik." dedi.

O, toplu ulaşımın pandemiden en olumsuz etkilenen alanlardan biri olacağına inanıyor. Jipp, "Pandemiden önce arabayla bir sonraki istasyona gittiniz, sonra şehre gitmek için trene bindiniz. Rutin davranışınız bu olsaydı, bugün arabayla şehre gitmek için arabaya binerdiniz. Aslında araç, pandemi durumundan bisikletle birlikte kazanan oldu ve en büyük kaybeden ise toplu taşıma sistemi ve havacılık." dedi.

Ona göre, "Dolayısıyla insanlar bireysel ulaşım modlarında mobil olmayı tercih ediyor - temelde hastalanmaktan veya kendilerine bulaşmaktan korkuyorlar. Bu büyük bir değişiklikti ve hala devam ediyor."

Bu yılın başlarında, toplu taşıma uygulaması Moovit tarafından yapılan küresel bir ankette insanlara Covid-19'un toplu taşıma kullanımını nasıl etkilediği soruldu. Bazı şehirlerdeki insanların üçte biri kadarının pandemi nedeniyle toplu taşımayı kullanmayı bıraktığını ortaya koydu.

Jipp, "Toplu taşıma modunda nasıl güveni yeniden kazanabileceğimizi veya insanları bisikletlerini kullanmaya nasıl motive edebileceğimizi düşünmek daha önemli" dedi.

Bir anlamda, otomobil gerçekten pandeminin galibi, ancak Avrupa'daki şehirler önümüzdeki yıllarda daha yeşil hareketlilik vizyonlarına yönelirken, uzun vadeli geleceği çok daha sarsıcı bir zeminde bulunuyor.

Örneğin, Barselona 21 caddeyi (toplam 33 km) yayalar için ek bisiklet altyapısının yanı sıra daha fazla alana sahip yaya yeşil alanlarına dönüştürmeyi planlıyor.

Yerel işletmelerden bir miktar muhalefet olmasına rağmen, Barselona'nın baş mimarı Xavi Matilla, pandemiyle, şehirler daha yeşil olmazsa, daha fazla insanın daha iyi hava kalitesine sahip kırsal alanlara gideceğini gösterdiğini savunuyor.

Matilla, "Salgın, sağlığın şehrin yönetimi ve planlamasında merkezi unsurlardan biri olması gerektiğini görmemizi sağlayan bir büyüteç işlevi gördü" dedi.

Salgının etkileriyle hızlanan emisyon endişeleri karşısında çarpıcı değişiklikler yapmaya başlayan bir diğer büyük Avrupa şehri Paris.

Sürdürülebilir kentsel hareketlilik üzerine küresel bir etkinlik olan Autonomy Paris'in kurucusu ve CEO'su Ross Douglas, "Bence Avrupa'da gerçekleşecek büyük trend, araba sonrası şehirler almaya başlayacaksınız" dedi.

Douglas, Fransız başkentinin bisiklet yollarına ne kadar odaklandığına dikkat çekti: "Paris, bisiklet şeritleriyle çok basit bir altyapı değişikliği ile bu yönde ilerledi. Bisiklet altyapısına 150 milyon Euro harcadılar ve şu anda son iki veya üç yılda bisiklette her yıl yüzde 50'lik bir artış görüyorsunuz. Paris'in yapmaya çalıştığı şey, insanların sokaklarda aktif olarak yürümesini ve bisiklete binmesini istemesidir".

Elektrikli araçların popülaritesinde son zamanlarda görülen artışa ve geleneksel içten yanmalı motorlu araçlara göre gözle görülür gelişmelerine rağmen, Douglas otomobilin ilgi odağı olma süresinin sınırlı olduğuna inanıyor.

Douglas, "Sanırım her şeyden önce göreceğimiz şey, yanmalı arabalardan elektrikli arabalara geçiş, şu anda gördüğünüz gibi, ama sonra araba sahipliğinden uzaklaşma ve baskı göreceksiniz, çünkü elektrikli bir araba bile üretim sürecinde yüksek karbon emisyonu izleri taşıyor" dedi.

Arabalardan tamamen uzaklaşma düşüncesi kulağa çok uzak bir fikir gibi gelse de, "15 dakikalık şehir" gibi kavramlar ilgi görmeye başlayabilir.

Uzun yolculuklar, gürültülü sokaklar ve yeterince kullanılmayan alanlar gibi şehir yaşamının işlevsiz yönlerine karşı bir panzehir olan 15 dakikalık şehir konsepti, Sorbonne'dan Profesör Carlos Moreno tarafından geliştirildi ve tüm günlük ihtiyaçların 15 dakika içinde olduğu bir dünya ortaya koyuyor.

Moreno, "Sokaklardaki araba varlığını azaltmamız gerekiyor. Pandemi nasıl farklı hareket edeceğimizi, nasıl farklı tüketeceğimizi, nasıl farklı yaşayacağımızı düşünmemize neden oldu." dedi.

ABD'li araştırmacılar, insanların Amerika'ya bilinenden 7 bin yıl daha önce ayak bastığını ortaya koydu.

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-58673618>

Bilim insanları, New Mexico eyaletindeki çalışmalarda 23 bin ila 21 bin yıl önceye ait ayak izleri buldu.İnsanların ne zaman Amerika kıtasına yerleştiğı on yıllardır tartışma konusu.

Son bulgular, insanların 16 bin yıldan önce kıtalara ayak bastığına ilişkin teorileri de alt üst edebilir.

Ayak izlerinin, binlerce yıl öncesine ait bir gölün kenarında yürüyen bir grup çocuk ve gence ait olduğı düşünülüyor.Bulgular aynı zamanda Kuzey Amerika'ya daha önce bilmediğimiz birden fazla göç dalgası yaşanmış olabileceğine işaret ediyor.Bu da, göç eden ilk insan topluluklarının veryüzünden silindiğı anlamına geliyor.

ABD Jeolojik Araştırmalar Merkezi (USGS) ekibinden araştırmacılar, ayak izlerini New Mexico'daki White Sands çölü yakınlarında sığ bir göl kenarında, yumuşak çamur halinde buldu.

USGS ekibi, tortu katmanları üzerinde ayak izlerinin bulunduğı katmanların altında ve üstünde bulunan tohumlar üzerinde radyokarbon tarihleme çalışması yaptı.Bu da araştırmacılara dikkate değıer şekilde net bir tarih bulma imkanı verdi.

Bilim insanları, büyüklüklerine bakarak ayak izlerinin bölgede dolanan çoğunlukla ergenlik dönemindeki gençlere ve çocuklara ait olduğunu, zaman zaman bu gruplara yetişkinlerin de eklendiğini düşünüyor.

Yeni bulgular, ABD'nin güneybatısındaki bilinen ilk yerleşimcilerin hayatlarıyla ilgili çok geniş de bir çerçeve de çiziyor. Ergenlik çağındaki gençlerin ne yaptığına dair bilim insanları çok kesin bir kaniya varamasa da; avlanmaya giden yetişkinlere yardıma gidiyor olabileceklerini söylüyor.

Avlanan hayvanların ise "çok kısa bir süre içinde etlerinin işlenmesi" gerektiğini, Bournemouth Üniversitesi'nden Dr. Sally Reynolds açıklıyor:

"Çok hızlı bir şekilde ateş yakmak ve yağları ayıklamak durumundaydınız."

İşte bu aşamada ergen gençlerin ateş yakmak üzere çalı, odun toplamak, su taşımak gibi hızla yapılması gereken görevleri yerine getirdiği tahmin ediliyor. Yeni keşfin tarihi de çok önemli çünkü Amerika'ya ilk yerleşimin tarihiyle ilgili sayısız iddia var. Ancak zaman içinde tüm teoriler bir şekilde çürütüldü.

Taşların işlenmesiyle yapılmış bazı aletler üzerinde de tartışmalar sürüyor. Tartışmalar, bu aletlerin zaman içinde doğal ortamda taşların sürtünme ve benzeri doğa olaylarıyla mı bu şekli aldığı yoksa insan eli mi değdiği üzerine kadar gidebiliyor.

İlk yerlilerin zamanlarından kalma aletler, 13 bin yıl öncesinden başlayarak günümüze kadar bulunan ve ciddi bir el işçiliği gerektiren aletler kadar net bir resim vermiyor.

Bournemouth Üniversitesi'nde konuyla ilgili yayımlanan makalenin yazarlarından Prof. Matthew Bennett, "Bu kadar çok tartışma olmasının nedeni gerçek anlamda kesin, net ve tartışmasız verilerin olmaması. Şu an artık bu verilere ulaştığımızı düşünüyoruz." diyor: "Ayak izleri taşlar kadar tartışmalı değil. Ayak izi, ayak izidir ve toprak katmanları arasında yer değiştiremez."

Fiziksel kanıtlar doğası gereği tartışmaya daha az olsa da, araştırmacılar, ayak izlerinin tarihini gösteren kanıtların "kelimenin tam anlamıyla su geçirmez olduğundan" emin olmak istiyor.

Makalede, "rezervuar etkisi" adı verilen bir potansiyel tarihleme hatasından söz ediliyor. Bu da, eski karbonların doğal sulu ortamlarda yeniden dönüştürerek ve ardından radyokarbona karışarak gerçekte olduğundan daha eskiymiş gibi bir görüntü vermesine yol açıyor.

Araştırmacılar, bu etkiyi de hesaba katarak tarihleme yaptıklarında çok da kayda değer bir fark ortaya çıkmadığını söylüyor.

Viyana Üniversitesi'nden Radyokarbon tarihleme uzmanı Prof. Tom Higham, o dönem insanları ileri ve geri yürüdüğü bölgedeki suların çok sık olduğunun düşünüldüğünü, yapılan tüm çalışmalar sonucu her iki durumda da ortaya çıkan tarihler arasında ciddi bir fark olmadığını söylüyor:

"Her türlü ihtimali göz önüne aldığımızda sanırım bu izlerin yaşı 21 bin yıl ile 23 bin yıl arasında."

20. yüzyılın ikinci yarısı boyunca Amerika kıtasına ilk ayak basan insan topluluklarının Clovis kültürüne bağlı gruplar olduğuna dair bir fikir birliği oluştu.

Bu büyük avcılar, su seviyelerinin çok alçak olduğu son buz devrinde Bering Boğazı üzerinden Sibiry'a'dan Alaska'ya geçtiği tahmin ediliyordu. Ancak 1970'lerde, Clovislerin Amerika'ya ilk ayak basan insanlar olduğuna dair değişmeyen algı, bazı veriler ışığında çürütülmeye yaklaştı. 1980'lerde, Şili'nin Monte Verde bölgesinde 14.500 yıl öncesinde insanların yaşadığına dair izler bulundu.

2000'lerden bu yana ABD'nin Teksas eyaletinde 15.500 yıllık, Idaho eyaletinde 16 bin yıllık insanlara ait yaşam izleri bulundu. Şimdi de yine ABD'nin New Mexico eyaletinde son Buz Devri boyunca insan yaşamış olabileceğine dair kanıtlar ortaya çıkmış oldu.

Uzmanlar, bu insanların buzların oluşturduğu doğal köprülerle Amerika'ya geçmiş olabileceğini ve bu durumda daha birçok yerleşimci grubun aynı dönemde Amerika'ya ayak basmış olabileceğini söylüyor.

Pandora Belgeleri: Sızdırılan belgeleri anlama rehberi

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-58784086>

Pandora Belgeleri dünyanın en zengin ve güçlü kişileri arasında yer alan bir grup insanın servetlerini nasıl gizlediğini, vergiden nasıl kaçındıklarını ve bazı örneklerde de nasıl para akladıklarını gösteren yaklaşık 12 milyon sızdırılmış belgeden oluşuyor.

117 ülkede 600'den fazla gazeteci 14 farklı kaynaktan edinilen belgeleri aylarca inceledikten sonra bu hafta boyunca yayınlanacak haberleri derledi.

Bugüne kadarki en büyük küresel araştırmacı gazetecilik çalışması, ABD'nin Başkenti Washington DC'de bulunan Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu'nun (ICIJ) edindiği belgeler sayesinde gerçekleşti.

Araştırmaya İngiltere'de BBC'nin araştırmacı gazetecilik programı Panorama ve Guardian gazetesi dahil oldu.

Neler ortaya çıktı?

Pandora Belgeleri'nde 6,4 milyon belge, 3 milyona yakın resim, 1,5 milyondan fazla e-posta ve neredeyse yarım milyon excel tablosu bulunuyor.

Belgeler 90 ülkeden 330 politikacının da aralarında bulunduğu kişilerin off-shore şirketler aracılığıyla servetlerini sakladığını gösteriyor.

ABD merkezli düşünce kuruluşu Global Financial Integrity'den (Küresel Finansal Dürüstlük) Lakshmi Kumar bu kişilerin "hortumladıkları paraları saklayabildiğini", bunu da genellikle anonim şirketler üzerinden yaptığını söylüyor.

Off-shore ne demek?

Pandora Belgeleri genellikle para ve diğer varlıkları gizlemek için kullanılan, sınırlar ötesine yayılan karmaşık şirket ağlarını ifşa ediyor.Örneğin bir kişi İngiltere'deki bir evi, başka bir ülkede kurduğu bir şirket üzerinden alabilir. Bu ülkelere off-shore deniyor.

Off-shore ülkeler veya bölgeler genellikle şirket kurmanın kolay olduğu, şirket sahiplerinin kimliğini ortaya çıkarmanın zor olduğu, kurumlar vergisinin düşük olduğu veya hiç bulunmadığı ülkeler oluyor.

Bu ülkelere vergi cenneti de deniyor.

Vergi cennetlerine dair net bir liste yok. Fakat en bilinenleri arasında Cayman Adaları ve Britanya Virjin adaları gibi Britanya Denizaşırı Toprakları ile İsviçre ve Singapur gibi ülkeler yer alıyor.

Vergi cennetlerini kullanmak yasa dışı mı?

Yasal boşluklar insanların vergi cennetlerinde şirketler kurarak veya paralarını orada açtıkları hesaplara göndererek vergiden kaçınmalarına olanak sağlasa da bu davranış genellikle etik dışı görülüyor.İngiltere hükümeti vergiden kaçınmanın "yasalara harfiyen uyarken yasaların ruhunu ihlal etmek" anlamına geldiğini söylüyor.

İnsanların paralarını ve varlıklarını başka ülkelerde tutmasının arkasında, saldırılardan veya istikrarsız hükümetlerden korunmak gibi meşru nedenler de olabiliyor.

Gizli off-shore varlıklara sahip olmak illegal olmasa da, gizli şirketlerden oluşan karmaşık bir ağı kullanarak para transferleri yapmak yasa dışı yollardan elde edilen gelirleri gizlemenin en etkili yolu olarak görülüyor.

Panama Belgeleri gibi sızıntıların ardından, vergiden kaçınmayı ve varlıkları gizlemeyi zorlaştıran düzenlemeler yapmaları için siyasetçilere yapılan çağrılarda bir artış yaşanmıştı.

ICIJ Başkanı Gerard Riley, Pandora Belgeleri'nin off-shore işlemlere karşı önlem alabilecek konumdaki kişilerin bir kısmının, yasalardaki açıklardan faydalanan kişiler olduğunu **gösterdiğini söyledi.**

Vergi cennetlerinde para saklamak ne kadar kolay?

Bunun için tek yapmanız gereken, mahremiyete önem veren ülkelerden birinde bir paravan şirket açmak. Bu şirketin ofisi veya çalışanı bulunmayacak, sadece kağıt üzerinde var olacaktır. Fakat bunun için para ödemek gerekiyor. Bu alanda uzmanlaşmış şirketler sizin adınıza paravan şirket kurup işletiyor. Bu firmalar kağıt üzerinde bir adres ve maaş alan bir direktör de göstererek şirketin arkasındaki gerçek sahiplerin tamamen gizlenmesini sağlıyor.

Vergi cennetlerinde ne kadar para gizli?

Buna net bir yanıt vermek zor olsa da ICIJ'in tahminleri 5,6-32 trilyon dolar arası bir miktarda olduğu yönünde. Uluslararası Para Fonu (IMF) vergi cennetleri nedeniyle hükümetlerin yıllık vergi kaybının 600 milyar dolar olduğunu hesaplıyor.

Lakshmi Kumar vergiden bu şekilde kaçınanların topluma zarar verdiğini söylüyor:

"Servetin saklanabilmesi hayatınıza doğrudan etki eder. Çocuğunuzun eğitimi, sağlığa erişim veya barınma hakkınızı etkiler."

<https://www.dw.com/tr/haftan%C4%B1n-karikat%C3%BCr%C3%BC/a-59444090>

Pandora Belgeleri ne büyüklükte?

14

Kaynak

11.903.676

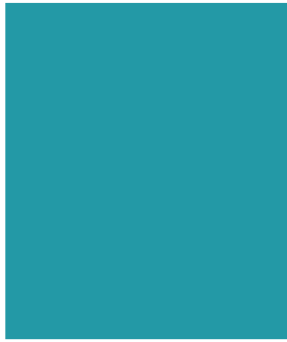
Belge

2,94 TB

Veri

Belgeler arasında neler var?

6.406.119

Döküman

2.937.513

Görsel

1.205.716

E-posta

467.405

Excel tablosu

886.923

Diğer

Diğer sızdırılan belgelerle kıyas

	Yıl	Veri	Belge
Offshore Sızıntıları	2013	260 GB	2,5 milyon
Panama Belgeleri	2016	2,6 TB	11,5 milyon
Paradise Belgeleri	2017	1,4 TB	13,4 milyon
Pandora Belgeleri	2021	2,94 TB	11,9 milyon

GB: Gigabyte, 1,000GB = 1TB, TB: Terabyte

Kaynak: Uluslararası Araştırmacı Gazeteciler Konsorsiyumu

BBC

2021 NOBEL BARIŞ ÖDÜLÜ

Nobel Barış Ödülü, Filipinler ve Rusya'da ifade özgürlüğü için mücadele eden gazeteciler Maria Ressa ve Dmitry Muratov'a verildi

Ressa ve Muratov'un "demokrasi ve ifade özgürlüğüne verdikleri hizmetten" dolayı Nobel Barış Ödülü'ne layık görüldükleri bildirildi

Maria Ressa

Filipinler merkezli haber portalı Rappler'in kurucu ortağı ve CEO'su olarak görev yapıyor

Dmitry Muratov

Rusya'da yayın yapan Novaya Gazeta Genel Yayın Yönetmeni

Diğer Nobel Ödülleri Kanan İsimler

NOBEL TIP ÖDÜLÜ

David Julius
(ABD'li fizyolog)

Ardem Patapoutian
(ABD'li moleküler biyolog ve sinirbilimci)

"Isı ve temas reseptörlerini keşiflerinden" ötürü ödölü kazandılar

Syukuro Manabe
(Japon meteorolog ve klimatolog)

NOBEL FİZİK ÖDÜLÜ

Klaus Hasselmann
(Alman oşinograf ve iklim modelleyicisi)

Giorgio Parisi
(İtalyan teorik fizikçi)

Manabe ve Hasselmann: "Karmaşık sistemlerin kavranmasına ezber bozan katkı sundukları" için, Parisi ise "Diziksel sistemlerde dalgalanmalar ve düzensizliğin etkileşimini keşfinden" ötürü ödölü layık görüldü

NOBEL KİMYA ÖDÜLÜ

Benjamin List
(Alman kimyager)

David W.C. MacMillan
(Amerikalı kimyager)
"Organokatalizi" geliştirmelerinden ötürü ödölü layık görüldüler

NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ

Abdulrazak Gurnah
(Zanzibar kökenli romancı)
"Kültürler ve kıtalar arasındaki uçurumda sömürgeciliğin etkilerine ve mültecilerin kaderine kesin ve merhametli şekilde nüfuz etmesi" nedeniyle ödölü layık görüldüğü belirtilti

İLK NOBEL ÖDÜLLERİ 1901'DE DAĞITILDI

NOBEL BARIŞ ÖDÜLÜ MADALYASI

İsveçli sanatçı Gustav Vigeland tarafından tasarlandı

Bir tarafında *Alfred Nobel*, diğer tarafında *kardeşlik bağını temsil eden üç erkek figürü* var

Madalyada Latince "*Pro pace et fraternitate gentium*" ifadesi yer alıyor ("*İnsanlığın barışı ve kardeşliği için*")

Türkiye Paris iklim Anlaşması'nı onayladı

Paris Anlaşması'na ilişkin kanun Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi

**12 ARALIK
2015'TE KABUL
EDİLDİ**

Anlaşma, **4 Kasım 2016'da** yürürlüğe girdi

Türkiye, anlaşmayı 22 Nisan 2016'da **175 ülkeyle birlikte imzaladı**

Anlaşmada taraf **197 ülkenin imzası bulunuyor**

TÜRKİYE'NİN PARIS ANLAŞMASI KAPSAMINDAKİ HEDEFLERİ

Türkiye, emisyon artışını **2030 itibarıyla %21 azaltma taahhüdünde bulundu**

PARİS İKLİM ANLAŞMASI

Anlaşmanın onaylanmasıyla Türkiye için iklim değişikliğiyle mücadelede hedef ve politikaların belirleneceği yeni bir döneme girilecek

ANLAŞMANIN HEDEFİ

Küresel karbon salımının 2030'a kadar **%50 azaltılması, 2050'ye kadar sıfıra indirilmesi**

%50

Küresel sıcaklık artışını **1,5 dereceyle sınırlandırmak**

07.10.2021

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/25175>

Türkiye için iklim politikasında yeni dönem başlıyor

Türkiye'nin, Paris Anlaşması'nı onaylamasının ardından emisyon azaltımına yönelik yeni hedefler belirlemesi ve eylem planları hazırlaması bekleniyor

PARİS İKLİM ANLAŞMASI

Anlaşmayla 2020 sonrası iklim değişikliği rejiminin düzenlenmesi amaçlanıyor

Küresel sıcaklık artışını 1,5 dereceyle sınırlandırmak

2050'ye kadar sera gazı emisyonlarını sıfırlamak

UN CLIMATE
CHANGE
CONFERENCE
UK 2021

Konferansta, Paris İklim Anlaşması'ndaki **eksik konuların tamamlanması** bekleniyor

COP26

GLASGOW
26. TARAFLAR
KONFERANSI

30 Ekim
12 Kasım 2021,
İskoçya

2030

TÜRKİYE'NİN
ANLAŞMA
KAPSAMINDA
HEDEFİ

2030 itibarıyla
emisyon artışını %21
azaltma

TÜRKİYE'NİN HEDEFİ 2053'TE SIFIR EMİSYON

Türkiye, hem denizlerin kirlilikten korunması hem de ormanların ve korunan alanların artırılması için çalışmalar yürütecek

Petrol, kömür gibi fosil yakıt kullanımı azaltılacak, yenilenebilir enerji ön plana çıkacak

YAPILACAKLAR "İKLİM ŞURASI" NDA MASAYA YATIRILACAK

Türkiye, "enerji, atık, ulaşım, binalar, tarım" sektörlerinde emisyon azaltım hedeflerini güncelleyecek

Yapılacak çalışmaların altlıklarının Ocak 2022'de yapılacak "İklim Şurası"nda ele alınması planlanıyor

07.10.2021

AA
ANADOLU AJANSI

Gıda fiyatlarındaki artış tüm dünyanın kabusu

Uzmanlar, endekste kaydedilen yükselişte Kovid-19 salgınının etkisiyle petrol fiyatlarında, gıda üretim ve nakliye maliyetlerinde görülen artışın etkili olduğunu belirtiyor

Mayıs ayında gıda fiyatlarında 10 yılın rekoru kırıldı

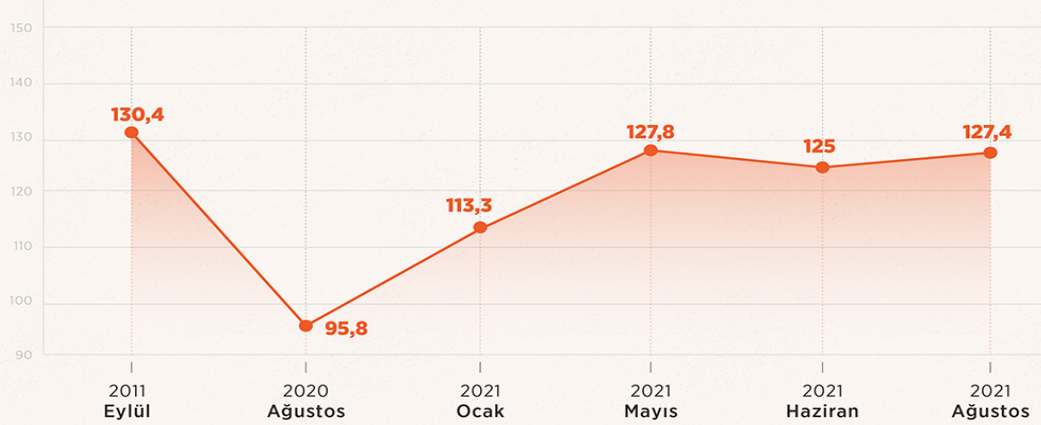

Ağustosta gıda fiyat endeksi, yıllık bazda %33 arttı

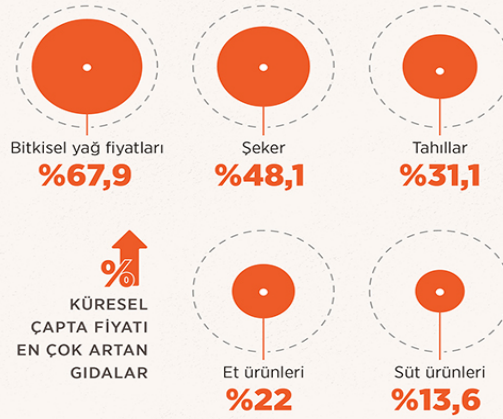

Endekste bu yükseliş en çok bitkisel yağlardan kaynaklandı

KÜRESEL GIDA FİYAT ENDEKSİ

BAZI ÜLKELERDE SON AÇIKLANAN ENFLASYON RAKAMLARI

KÜRESEL ÇAPTA FİYATI EN ÇOK ARTAN GIDALAR

07.10.2021

AA
ANADOLU AJANSI

<https://www.aa.com.tr/tr/info/infografik/25176>

Fransa'da kiliseler cinsel istismar vakalarının en çok yaşandığı kurum haline geldi

Kiliselerde Cinsel İstismar Bağımsız Komisyonunun (CIASE) 2,5 yıllık çalışma sonucunda açıkladığı rapor, ülkede şok etkisi yaptı

ÜLKEDEN CİNSEL İSTİSMAR VAKALARI AİLE ÇEVRESİNDEN SONRA **EN ÇOK KİLİSELERDE YAŞANIYOR**

Katolik Kiliseye bağlı özel okullarda ve kurumlardaki cinsel istismar vakaları eklendiğinde bu sayı **330 BİNE** ulaşıyor

Fransa'daki kiliselerde 1950'den bu yana

216 BİN ÇOCUK cinsel istismar mağduru oldu

1950'den bu yana çocuklara cinsel şiddette bulunan rahip sayısı

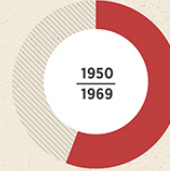
2 BİN 900
3 BİN 200
arasında

Fransa Psikoposlar Konferansı Başkanı
Eric de Moulins-Beaufort

"Bu günde her birinizden af dilemek istiyorum"

Fransa Din Adamları Konferansı Başkanı
Veronique Margron

"Mutlak bir utanç duyduğumu söylemekten başka ne ifade edebilirim. Kilisede işlenen suçlar, bu trajedi ve çocukların şiddete maruz kalmasından üzüntü duyuyorum"

Vakaların **%56'sı** 1950-1969 arasında gerçekleşti

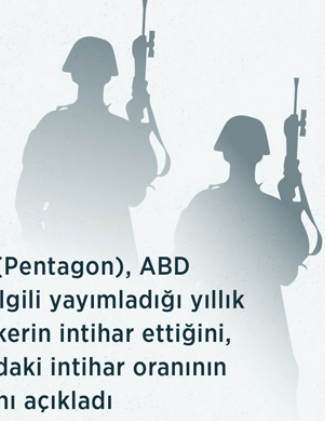
Cinsel istismara maruz kalan çocukların **yüzde 80'i 10-13 yaşlarındaki erkekler**

Hristiyan din adamlarının çocuklara uyguladığı cinsel şiddet, Fransa genelindeki **cinsel şiddetin %4'ünü** teşkil ediyor

ABD ordusunda 2020'de 580 asker intihar etti

ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon), ABD ordusundaki intiharlarla ilgili yayımladığı yıllık raporda, 2020'de 580 askerin intihar ettiğini, muvazzaf askerler arasındaki intihar oranının 5 yılda yüzde 41,4 arttığını açıkladı

2020

Muvazzaf askerler
arasındaki intihar
oranı

%9,1 ARTTI

(önceki yıla göre)

Ulusal muhafızlar
arasındaki intihar
oranı

%31,7 ARTTI

(önceki yıla göre)

Rezerv kuvvet
arasındaki intihar
oranı

%19,2 ARTTI

(önceki yıla göre)

2015-2020 YILLARI ARASINDAKİ İNTİHAR SAYILARI

02.10.2021 Kaynak: ABD Savunma Bakanlığı (Pentagon)

AA
ANADOLU AJANSI

İSiG Meclisi: Eylül'de en az 175 işçi öldü

<https://www.dw.com/tr/isig-meclisi-eyl%C3%BClde-en-az-175-i%C5%9F%C3%A7i-%C3%B6ld%C3%BC/a-59439863>

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSiG) Meclisi'nin İş Cinayeti Raporu'na göre eylül ayında en az 175 işçi yaşamını yitirdi. 2021 yılının ilk dokuz ayında ise en az bin 674 işçi hayatını kaybetti.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSiG) Meclisi'nin işçi ölümlerine ilişkin hazırladığı İş Cinayeti Raporu'na göre Eylül ayında iş cinayetlerinde yaşamını yitiren 175 işçiden 18'i kadın, 157'si erkek. Eylül ayında 3 Suriyeli, 1 Macar ve 1 Türkmen olmak üzere 5 göçmen de iş kazalarında hayatını kaybetti.

Raporda, iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçilerle ilgili şu bilgilere yer verildi:

13 ölüm İstanbul'da; 11 ölüm Kocaeli'de; 10'ar ölüm Şanlıurfa ve Tekirdağ'da; dokuz ölüm Bursa'da; 8'er ölüm Antalya ve İzmir'de; 7 ölüm Ankara'da; 5'er ölüm Adana ve Çorum'da; 4'er ölüm Hatay, Karabük, Kayseri, Konya, Mersin, Sakarya ve Samsun'da kaydedildi.

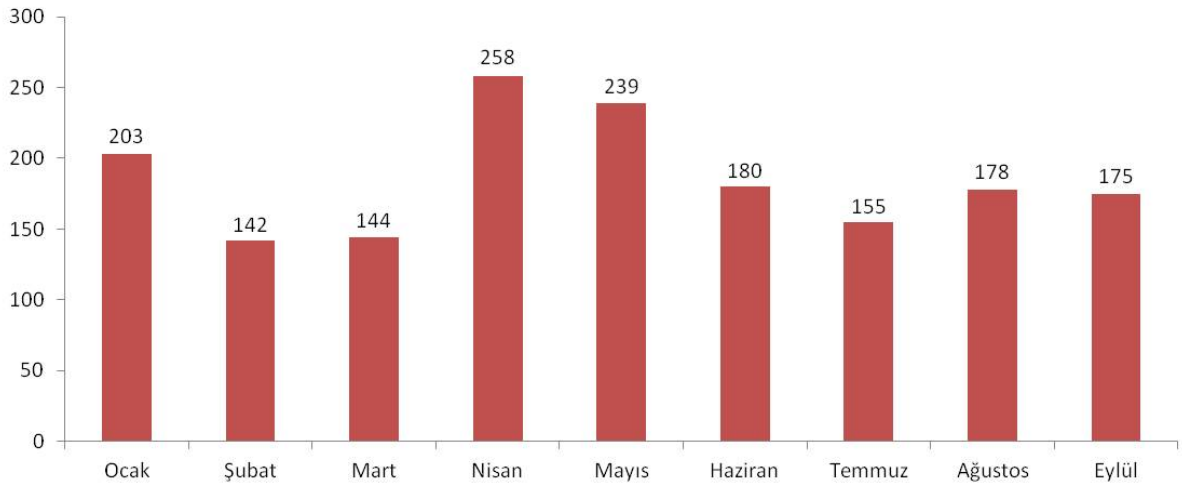
Tarım işkolunda 17 işçi ve 11 çiftçi hayatını kaybetti. Ölümlerin üçte biri sanayi işkollarında gerçekleşti. 12 tarım, 8 tekstil ve 7 taşımacılık işçisi trafik/servis kazası nedeniyle hayatını kaybetti. Covid-19 nedenli ölümler ise rapora 53 olarak yansdı.

Covid-19 nedeniyle 21 ölüm ticaret/büro/eğitim, 17 ölüm sağlık, 3 ölüm belediye, 3 ölüm güvenlik sektörlerinde yaşandı.

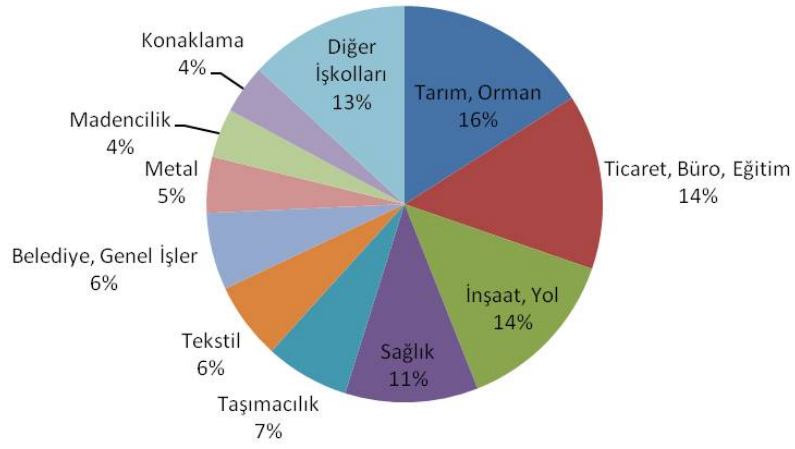
Rapora göre inşaatlardaki iş cinayetlerinin üçte ikisi yüksekten düşme şeklinde gerçekleşti. 5 çocuk, çalışırken hayatını kaybetti. Çocuk işçiler tarım, inşaat ve konaklama işkollarında çalışıyordu.

Raporda 51 yaş ve üstünde çalışırken ölen 47 çalışanın sektörlere dağılım şöyle sıralandı: Çiftçi, esnaf, tarım, maden, tekstil, basın, büro, eğitim, ticaret, çimento, metal, inşaat, taşımacılık, gemi, sağlık, belediye ve genel işler işçileri.

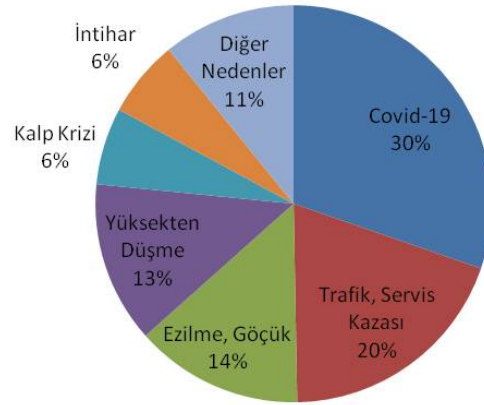
2021 / İş Cinayetlerinin Aylara Göre Dağılımı

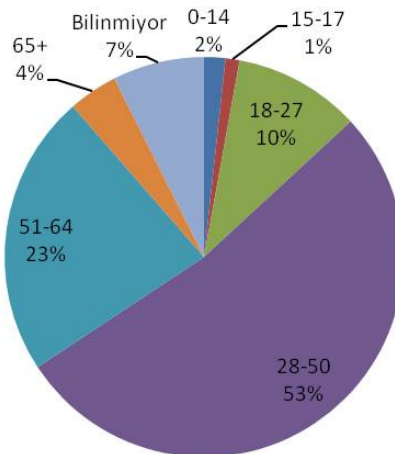
2021 Eylül / İş Cinayetlerinin İşkollarına Göre Dağılımı

2021 Eylül / İş Cinayetlerinin Nedenlerine Göre Dağılımı

2021 Eylül / İş Cinayetlerinin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

İŞ CİNAYETİ

EYLÜL
2021

175

işçi, iş cinayetlerinde
yaşamını yitirdi

Ölüm
Sebeplerine
Göre

Covid-19 %30

Trafik
Servis
Kazası

%19

Ezilme
Göçük

%14

18

157

5 Çocuk

5 Mülteci / Göçmen

isigmeclisi.org

@isigmeclisi

@isigmeclisi

isigmeclisi@gmail.com

İşkollarına Göre Ölümler

Tarım/Orman

28

%16

Ticaret/Büro

25

%14

İnşaat/Yol

24

%14

Sağlık

19

%11

Taşımacılık

12

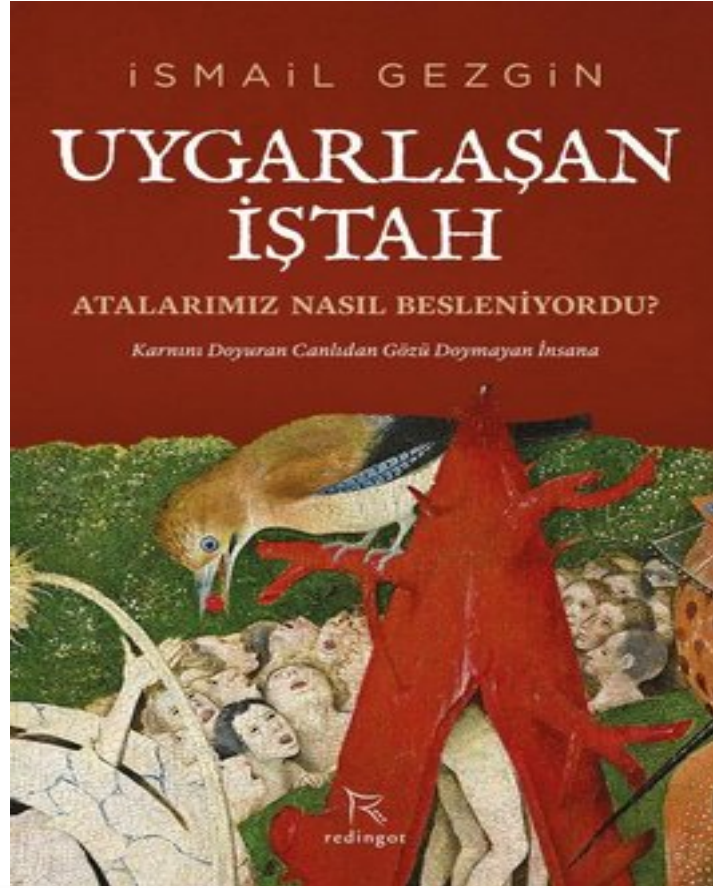
%7

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi

<https://www.isigmeclisi.org/20691-aciz-issiziz-gecinemiyoruz-calisirken-oluyoruz-eylul-ayinda-e>

Kitap Tavsiyesi

Atalarımız ne yiyordu? Besinlerini ilk kez ne zaman pişirdiler? Et yemek ile ataerkil şiddet arasında bir ilişki var mı? İçinde bulunduğumuz uygarlık bir buğday ve ekmek uygarlığı mı? Yaşam ne zamandan bu yana ekmek kavgasına dönüştü? Antikçağın sofralarında neler vardı? Ne yiyorsan o musun yoksa neysen onu mu yiyorsun? Zenginin şöleninden, fakirin ekmeğine kadar sınıfsal sofrası savaşları...

İlerlemeci bilim uzun yıllar insanın tarihsel yolculuğunun, karnını doyurmakta güçlük çeken akılsız hayvandan, modern, akıllı, tok bir varlığa doğru olduğu öyküsünü anlattı. Avcı-toplayıcıları, tüm gün karınlarını doyurma peşindeki yarı-aç ilkeller olarak betimleyen bu bilimsel söylem, elde edilen arkeolojik veriler ışığında nihayet terk edilmeye başlandı. Yiyecek bulmak için özel bir zamana dahi gereksinim duymayan, günlük hareketliliği içerisinde karşısına çıkan yiyeceklerle karnını doyuran avcı-toplayıcı insana kıyasla modern insanın yaşamı, yemek üzerine kuruludur. Bu “yemek” uygarlaşma süreci boyunca öylesine bir dönüşüm geçirir ki, insanı doğadan ve birlikte evrimleştiği diğer tüm canlılardan ayırır.

Evcilleşip, kentcilleşmiş insanın midesi bedeninden taşar. Yemek artık sınıfsal bir ayrıktır ve bu yolda iştah da uygarlaşmıştır.

İsmail GezgİN’in milyonlarca yıllık insan-besin ilişkisi üzerine düşündüğü bu çalışmada, atalarımızın ne yediğinden başlayarak buğday uygarlığına, ilk evcil tohumlardan hayvan yemeye, antikçağın ataerkil şölenlerinden lezzet tüccarlarına, yemeğin iktidarla doğrudan bağına, farklı çağlardan geçerek ve türlü türlü sofralara konuk olarak tanıklık ediyoruz.

TRT 2, ekim ayında her akşam farklı bir filmi ekrana getirecek

TRT2

Edebiyattan tarihe, resimden tiyatroya, müzikten felsefeye birçok alanda yapımları izleyiciyle buluşturan TRT 2, ödüllü ve prestijli filmleri ekrana getirecek

01	EKİM CUMA 22.00	UZUN ZAMAN ÖNCE	17	EKİM PAZAR 22.00	SUN CHILDREN (Güneş)
02	EKİM CUMARTESİ 22.00	WYATT EARP	18	EKİM PAZARTESİ 22.00	BATTLESHIP POTEMKIN (Potemkin Zırhlısı)
03	EKİM PAZAR 22.00	PARASITE (Parazit)	19	EKİM SALI 22.00	THE SLAUGHTERHOUSE (Mezbaha)
04	EKİM PAZARTESİ 22.00	THE LADY VANISHES (Kaybolan Kadın)	20	EKİM ÇARŞAMBA 22.00	KRALİÇE LEAR
05	EKİM SALI 22.00	CELL 211 (Hücre 211)	21	EKİM PERŞEMBE 22.00	BLESSED BY FIRE (Ateşle Kutsanmış)
06	EKİM ÇARŞAMBA 22.00	ANONS	22	EKİM CUMA 22.00	MOZART'S SISTER (Mozart'ın Kızkardeşi)
07	EKİM PERŞEMBE 22.00	THE WAVE (Dalga)	23	EKİM CUMARTESİ 22.00	CLEO FROM 5 TO 7 (5'ten 7'ye Cleo)
08	EKİM CUMA 22.00	VOLCANO (Yanardağ)	24	EKİM PAZAR 22.00	TRAMONTANE (Dağların Ardında)
09	EKİM CUMARTESİ 22.00	THE WINTER (Kış)	25	EKİM PAZARTESİ 22.00	BROKEN BLOSSOMS (Kırık Tomurcuklar)
10	EKİM PAZAR 22.00	DIAMANTES NEGROS (Siyah Elmaslar)	26	EKİM SALI 22.00	AFTER THE STORM (Fırtınadan Sonra)
11	EKİM PAZARTESİ 22.00	JAMAICA INN (Jamaika Hani)	27	EKİM ÇARŞAMBA 22.00	BATLIR
12	EKİM SALI 22.00	BEFORE THE RAIN (Yağmurdan Önce)	28	EKİM PERŞEMBE 22.00	TRANSİT
13	EKİM ÇARŞAMBA 22.00	KARDEŞLER	29	EKİM CUMA 22.00	THE EMPTY BOX (Boş Sandık)
14	EKİM PERŞEMBE 22.00	SMALL TIME CROOKS (Ufak Sahtekarlıklar)	30	EKİM CUMARTESİ 22.00	THE WHITE BALLOON (Beyaz Balon)
15	EKİM CUMA 22.00	CONFIDENTIALLY YOURS (Neşeli Pazar)	31	EKİM PAZAR 22.00	KADER POSTASI
16	EKİM CUMARTESİ 22.00	KING OF THE BELGIANS (Kayıp Kral)			

